

Projekta „Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju”

LIFE Waste To Resources IP / LIFE20 IPE/LV/000014

STRATĒGIJA DIALOGAM AR ZINĀTNI

Aktivitātes nosaukums un numurs	C6 aktivitāte “Apastākļu radīšana ilgtspējīgai atkritumu apsaimniekošanai un materiālu aprites veicināšanai nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī”
Nodevuma nosaukums projektā	Stratēģija dialogam ar zinātni
Sasniedzamā rezultāta izpildes termiņš	31.12.2023.
Nodevuma iesniegšanas datums	31.01.2024.
Versija	1.0

SATURS

Summary.....	3
Kopsavilkums	4
Ievads.....	5
1. Stratēģijas mērķi, tvērums un sasaiste ar projektu	6
Stratēģijas mērķis.....	7
Stratēģijas uzdevumi.....	7
UZDEVUMS 1.....	7
UZDEVUMS 2.....	7
UZDEVUMS 3.....	7
UZDEVUMS 4.....	8
2. Rīcības virzieni dialoga stiprināšanai starp publisko un zinātnes sektoru	9
Rīcība A. Informācijas platformas pilnveidošana wastetoresources.varam.gov.lv	9
Rīcība B. Dialoga veicināšana starp publisko, privāto un zinātnisko sektoru ar iesaistīto pušu līdzdalību konferencēs, semināros, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumos....	9
Rīcība C. Sadarbības veicināšana starp zinātniekiem, nozares jaunajiem speciālistiem, studentiem un skolēniem.....	9
Rīcība D. Zinātnisko sasniegumu izmantošana un zinātniskā sektora iesaiste jaunu projektu attīstīšanā.....	10
Rīcība E. Informācijas kanāli dialoga veidošanai starp publisko un zinātnisko sektoru ..	10
3. Plānotie ieguvumi no pasākumu īstenošanas	11
PIELIKUMS. RĪCĪBAS PLĀNS	13

Summary

Activity and no.	C6 Enabling conditions for boosting sustainable waste management and material circularity at the national, regional, and local level
Title of deliverable in the project	Strategy for Dialogue with Science
Title of milestone in the project	Strategy for Dialogue with Science developed
Deadline for deliverable and milestone in project	31.12.2023.
Date of submission	31.01.2024
Version	1.0

The Strategy for Dialogue with Science is a document summing up activities to promote dialogue with science. The aim of the strategy is to strengthen cooperation and exchange of information between the scientific, public and private sectors in the field of waste management and the transition to a circular economy, thus contributing to the implementation of the National Waste Management Plan 2021-2028.

The strategy for dialogue with science has been developed in cooperation with higher education institutions of Latvia, whose study programmes include topics of circular economy, bioeconomy, and waste management.

Within the strategy, measures for introducing the results of the project to higher education institutions are provided (studies, results of surveys and analyses, results of pilot projects), for rising the discussions about the results of the project (in scientific discussions and conferences) and further dissemination of them to students, academic professionals, researchers. The strategy also identifies the most efficient channels for exchanging of information within stakeholders.

The objectives of the strategy are:

1. Providing channels for the circulation of information between the scientific and public sectors to facilitate discussion in the field of waste management and the transition to a circular economy.
2. Promotion and transfer of innovative solutions and pilot projects created within the project.
3. Improving access of public sector to scientific research, discoveries and discussions on field of waste management and the circular economy.
4. Raising awareness of skill acquisition processes and opportunities for pupils, students, and young specialists.

The strategy includes an action plan setting out the measures, the responsible institutions, and the deadlines for implementation of defined objectives.

The strategy for dialogue with science has been developed for European Union LIFE programme integrated project “Waste to Resources Latvia - boosting regional sustainability and circularity” (LIFE Waste to Resources IP) within the action C6.7 “Building dialogue and cooperation with the academic and science sector”.

Kopsavilkums

Stratēģija dialogam ar zinātni ir darba dokuments, kurā apkopoti *LIFE Waste To Resources IP* projekta pasākumi dialoga veicināšanai ar zinātni. Tās mērķis ir stiprināt sadarbību un informācijas apmaiņu starp zinātnisko, publisko un privāto sektoru atkritumu apsaimniekošanas jomā un pārejā uz aprites ekonomiku, tādējādi veicinot Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028.gadam īstenošanu.

Stratēģija dialogam ar zinātni ir izstrādāta sadarbībā ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm, kuru studiju programmas ietver tēmas par aprites ekonomiku, bioekonomiku un atkritumu apsaimniekošanu.

Šīs stratēģijas ietvaros paredzēti pasākumi augstākās izglītības iestāžu iepazīstināšanai ar projekta rezultātiem (pētījumiem, projekta ietvaros veikto aptauju un analīžu rezultātiem un pilotprojektu īstenošanas rezultātiem), projekta rezultātu apspriešanai (zinātniskās diskusijās, konferencēs) un tālākai izplatīšanai studentiem, akadēmiskajam personālam, pētniekiem. Stratēģijas ietvaros ir identificēti efektīvākie informācijas apmaiņas kanāli.

Stratēģijas uzdevumi ir:

1. Informācijas aprites kanālu starp zinātnisko un publisko sektoru nodrošināšana, lai veicinātu diskusiju atkritumu apsaimniekošanas jomā un pārejā uz aprites ekonomiku.
2. Projekta ietvaros jaunradīto inovatīvo risinājumu un pilotprojektu pārneses veicināšana.
3. Publiskā sektora piekļuves jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem, atklājumiem un diskusijām atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jautājumos uzlabošana.
4. Skolēnu, studentu un nozares jauno speciālistu izziņas procesu un prasmju iegūšanas iespēju paaugstināšana.

Stratēģija ietver rīcības plānu, kurā paredzēti pasākumi, atbildīgās institūcijas un termiņus uzdevumu īstenošanai.

Stratēģija dialogam ar zinātni ir izstrādāta Eiropas Savienības Vides un klimata pasākumu programmas LIFE 2018. – 2020. gada integrētais projekts "Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP) projekta Nr. LIFE20 IPE/LV/000014 (Nr. LIFE20 IPE/LV/000014) (turpmāk – projekts) C6.7 apakšaktivitātes "Dialoga veidošana un sadarbība ar akadēmisko sektoru" ietvaros.

Ievads

Stratēģija dialogam ar zinātni (turpmāk – stratēģija) ir izstrādāta Eiropas Savienības Vides un klimata pasākumu programmas LIFE 2018. – 2020. gada integrētais projekts “Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju” (LIFE Waste To Resources IP) projekta Nr. LIFE20 IPE/LV/000014 (Nr. LIFE20 IPE/LV/000014) (turpmāk – projekts) C6.7 apakšaktivitātes “Dialoga veidošana un sadarbība ar akadēmisko un zinātnes nozari” ietvaros.

Pasākumi dialoga veicināšanai ar zinātni plānoti, lai veidotu publiskā, privātā un nevalstiskā sektora dialogu ar zinātnes sektoru un nodrošinātu informācijas apriti par zinātniskiem pētījumiem atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jautājumos, kas veicinātu uz datiem un pētījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu publiskajā sektorā.

Stratēģija ir izstrādāta sadarbībā ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm, kuru studiju programmas ietver tēmas par aprites ekonomiku, bioekonomiku un atkritumu apsaimniekošanu.

Šīs stratēģijas ietvaros paredzēti pasākumi augstākās izglītības iestāžu iepazīstināšanai ar projekta rezultātiem (pētījumiem, projekta ietvaros veikto aptauju un analīžu rezultātiem, un pilotprojektu īstenošanas rezultātiem), projekta rezultātu apspriešanai (zinātniskās diskusijās, konferencēs) un tālākai izplatīšanai studentiem, akadēmiskajam personālam, citiem zinātniekiem un pētniekiem.

Stratēģijas ietvaros paredzēti atsevišķi pasākumi studentu iesaistīšanai atkritumu apsaimniekošanas tēmu padziļinātā apguvē un izpētē – piedāvājot prakses iespējas projekta partneru pārstāvētajās organizācijās un projekta laikā organizējot zinātnisko darbu konkursus studentiem un jauniešiem pētniekiem par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028.gadam definētajām tēmām.

1. Stratēģijas mērķi, tvērums un sasaiste ar projektu

Vides aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas jautājumi kļūst arvien sarežģītāki un tiem nepieciešami jauni zinātnē balstīti risinājumi. Tāpēc publiskā, privātā un nevalstiskā sektora dialoga veidošanai un tā stiprināšanai ar zinātnes sektoru ir nozīmīga loma atkritumu apsaimniekošanas nozares attīstībā un jaunu risinājumu meklēšanā atkritumu samazināšanai un pārstrādes un atkārtotas izmantošanas veicināšanai. Tā kā zinātnes sektora sadarbība ar publisko pārvaldi lielā mērā ir atkarīga no iesaistīto pušu iniciatīvas, tad **šīs stratēģijas ietvaros tiek pievērsta īpaša uzmanība dialoga veidošanai un sadarbības stiprināšanai starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) un zinātnes sektoru**, lai veidotu sinerģiju, sniedzot abpusēji pozitīvus rezultātus gan zinātnes, gan publiskajam sektoram.

Stratēģija dialogam ar zinātni ir veidota, ņemot vērā Latvijas normatīvos aktus, ilgtermiņa un vidēja termiņa nacionālās politikas plānošanas dokumentus, starptautiska mēroga normatīvos aktus un politikas prioritātes un stratēģijas:

Latvijā

1. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030)¹ 168. paragrāfu;
2. Nacionālā attīstības plāna 2021. - 2027. gadam² (NAP2027) rīcības virziens “Daba un vide – “Zaļais kurss””;
3. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028.gadam³;
4. Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.-2027.gadam⁴;
5. Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2021.-2027. gadam⁵ 2.2. un 2.3. rīcības virziens;
6. Digitālās transformācijas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam⁶ 4.4.4. rīcības virziens;
7. Zinātniskās darbības likuma⁷ 9. pants.

Eiropas Savienībā

1. Eiropas Savienības (turpmāk – ES) pētniecības un inovāciju stratēģija 2020-2024⁸, ar kuras atbalstu paredzēts īstenot tādas ES iniciatīvas, stratēģijas un plānus, kā:
 - a. ES stratēģija “No lauka līdz galdam”⁹;
 - b. ES stratēģiju plastmasas atkritumu samazināšanai¹⁰;
 - c. ES aprites ekonomikas rīcības plānu¹¹;

¹ <https://www.varam.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategiju-lidz-2030gadam-latvija2030>

² https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-nacionalais-attistibas-plans?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

³ <https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-20212028-gadam>

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/317168-par-ricibas-planu-parejai-uz-aprites-ekonomiku-20202027-gadam>

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/322468-par-zinatnes-tehnologijas-attistibas-un-inovācijas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

⁶ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁷ <https://likumi.lv/ta/id/107337-zinatniskas-darbības-likums>

⁸ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-2020-2024_en

⁹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:ea0f9f73-9ab2-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_1&format=PDF

¹⁰ <https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/priorities/circular-economy/20180830STO11347/eiropas-plastmasas-strategija-ka-samazinat-plastmasas-atkritumu-apjomu>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1583933814386&uri=COM:2020:98:FIN>

- d. Ekodizaina direktīvu¹² un citas ES iniciatīvas Eiropas Zaļā kursa pasākumu ieviešanai;
- e. Eiropas Komisijas 2012. gada 17. jūlija Ieteikumu 2012/417/ES "Par piekļuvi zinātniskajai informācijai un tās saglabāšanu."¹³

Lai veicinātu stratēģijas ieviešanu un tās efektīvu darbību visā projekta īstenošanas laikā, stratēģijā ietvertās rīcības un pasākumi aptver gan atsevišķas projekta aktivitātes, gan vispārējus pasākumus, kur zinātnes sektora iesaiste var dot nozīmīgu ieguldījumu atkritumu apsaimniekošanas pilnveidošanā un attīstīšanā.

Stratēģijas mērķis

Stiprināt sadarbību un informācijas apmaiņu starp zinātnisko, publisko un privāto sektoru atkritumu apsaimniekošanas jomā un pārejā uz aprites ekonomiku, tādējādi veicinot Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028.gadam īstenošanu.

Stratēģijas uzdevumi

UZDEVUMS 1. Informācijas aprites kanālu starp zinātnisko un publisko sektoru nodrošināšana, lai veicinātu diskusiju atkritumu apsaimniekošanas jomā un pārejā uz aprites ekonomiku.

Uzdevuma veiksmīga īstenošanai būtiska ir tādu informācijas aprites kanālu atrašana un izmantošana, kas palīdz nodrošināt iesaistītās puses – zinātnes sektoru un projektā iesaistītos partnerus no publiskā sektora – ar jaunāko informāciju.

„Atslēgas” vārdi: informācijas aprīte, sarunas, semināri, diskusijas, projekta tīmekļvietne, informācijas resursu pieejamība.

UZDEVUMS 2. Projekta ietvaros jaunradīto inovatīvo risinājumu un pilotprojektu pārneses veicināšana.

Uzdevuma veiksmīgas īstenošanas būtisks elements ir informācijas par projekta jaunradītajiem inovatīvajiem risinājumiem un pilotprojektiem aprīte un nodošana zinātnes sektoram, nodrošinot pietiekamu informāciju, lai zinātnes sektora pārstāvji spētu informāciju par projekta sasniegumiem un jaunākajiem risinājumiem nodot tālāk un varētu to integrēt savā pētnieciskajā darbā un mācību materiālos.

„Atslēgas” vārdi: zināšanu pārnese, informācijas pārnese studentiem, intereses rosināšana, inovācijas.

UZDEVUMS 3. Publiskā sektora piekļuves jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem, atklājumiem un diskusijām atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jautājumos uzlabošana.

Uzdevuma veiksmīgai īstenošanai nozīmīga ir projektā iesaistīto partneru, nozares ekspertu un speciālistu informēšana par zinātniskajiem pētījumiem un atklājumiem atkritumu apsaimniekošanas, pārstrādes un citās aprites ekonomikas ieviešanas jomās.

¹² <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/circular-economy/20180522STO04021/ecodesign-directive-from-energy-efficiency-to-recycling>

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H0417&from=FI>

„Atslēgas” vārdi: zinātniski atklājumi, pētījumi, doktora disertācijas, maģistra darbi, zinātnieku prezentācijas.

UZDEVUMS 4. Skolēnu, studentu un nozares jauno speciālistu izziņas procesu un prasmju iegūšanas iespēju paaugstināšana.

Uzdevuma veiksmīgai īstenošanai būtiska ir apmācību, prakses un izglītošanās iespēju, meistarklašu, semināru, lekciju un mācību stundu nodrošināšana un pieejamība skolēnu, studentu un nozares jauno speciālistu izglītības paaugstināšanai par nepiegružošanas, atkritumu šķirošanas, pārstrādes, mazināšanas jautājumiem, resursu otrreizējas lietošanas un pārstrādes iespējām, un citiem aprites ekonomikas jautājumiem.

“Atslēgas” vārdi: prakses vietas, mācību stundas, grantu konkursi, hakatoni, lekcijas, semināri.

2. Rīcības virzieni dialoga stiprināšanai starp publisko un zinātnes sektoru

Rīcība A. Informācijas platformas pilnveidošana wastetoresources.varam.gov.lv

Eiropas Savienības uzstādītie mērķi rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku rada virkni izaicinājumu atkritumu apsaimniekošanas nozarei. Lai sasniegtu Eiropas Savienības uzstādītos atkritumu samazināšanas mērķus, jāņem vērā, ka atkritumu apsaimniekošana ir starpdisciplināra nozare, un izvirzīto mērķu sasniegšana var būt atkarīga no dažādu nozaru spējas sadarboties, apmainīties ar jaunāko informāciju un nodrošināt vienotu izpratni par risināmajiem jautājumiem.

Projekts ir viens no instrumentiem, kas ļauj veidot nozaru sinerģiju praktiskā līmenī, īstenojot dažādas iniciatīvas un pasākumus starp dažādiem sektoriem un nozarēm. Šīs stratēģijas ietvaros tiek risināti praktiski jautājumi atkritumu apsaimniekošanas un zinātnes sektoros iesaistīto pušu sadarbības veicināšanai. Tiek meklētas iespējas un apskatīti zinātnē balstīti risinājumi atkritumu dažādu atkritumu veidu pārstrādei.

Būtisks uzdevums ir apkopot līdz šim veiktos pētījumus un nodrošināt platformu projektā īstenoto pētījumu pieejamībai, kas pieejama un izmantojama ne tikai politikas veidotājiem, bet arī nozarē esošajiem speciālistiem, uzņēmējiem, pašvaldību speciālistiem, kā arī studentiem, mācībspēkiem, pētniekiem un citiem sabiedrības locekļiem. Projekta ietvaros šāda platforma tiks izveidota kā projekta tīmekļvietnes sadaļa, publicējot projekta ietvaros izstrādātos pētījumus, zinātnieku sniegtās prezentācijas, studentu, jauno zinātnieku un praktiķu sagatavotos studiju darbus, projekta partneru veiktos izvērtējumus, aptaujas, intervijas un citus resursus.

Kopējās informācijas aprites un pieejamības nodrošināšanai atkritumu apsaimniekošanas nozarē ir izveidota informācijas platforma wastetorecources.varam.gov.lv.

Rīcība B. Dialoga veicināšana starp publisko, privāto un zinātnisko sektoru ar iesaistīto pušu līdzdalību konferencēs, semināros, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumos

Dialoga veicināšana starp publisko, privāto un zinātnisko sektoru ar iesaistīto pušu līdzdalību konferencēs, semināros, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumos. Šīs rīcības ietvaros plānots stiprināt nozaru sadarbību un veidot starpnozaru pasākumus, kad atkritumu apsaimniekošanas speciālisti tiek kopīgos pasākumos un konferencēs ar zinātniekiem, pētniekiem, komersantiem, sabiedrības viedokļa veidotājiem un aktuālos nozares jautājumus diskutē un apspriež starpdisciplinārā līmenī, tādā veidā ļaujot veidoties sinerģijai jaunu, inovatīvu risinājumu meklēšanā, diskutējamo jautājumu aplūkojot no dažādām pusēm, tādējādi lēmumu pieņemšanu balstot uz pamatotiem, zinātnē un pētniecībā balstītiem datiem.

Šīs rīcības ietvaros plānots organizēt četras tematiskās darba grupas Baltijas valstu līmenī un četrus starptautiskus tīklošanās pasākumus par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, tādējādi atkritumu apsaimniekošanas nozares jautājumus izskatot arī starptautiskā līmenī un veicinot zināšanu pārnesi un labās prakses piemēru iepazīšanu starp nozarēm un kaimiņvalstīm.

Rīcība C. Sadarbības veicināšana starp zinātniekiem, nozares jaunajiem speciālistiem, studentiem un skolēniem

Viens no atkritumu apsaimniekošanas nozares nākotnes attīstības lielākajiem izaicinājumiem ir skolēnu, studentu, nozares jauno speciālistu un zinātnieku ieinteresēšana ne tikai kā sabiedrības locekļus, informējot un izglītojot par atkritumu šķirošanu, lai veicinātu Eiropas Savienības noteikto mērķu sasniegšanu, bet arī iesaistot, izglītojot un sagatavojot kā nākotnes speciālistus, kas pieņems lēmumus un turpinās meklēt risinājumus šodienas izaicinājumiem nākotnē.

Tā kā galvenie atslēgas vārdi jauniešu iesaistē ir *ieinteresēt* un *motivēt*, tad šīs stratēģijas ietvaros plānoti vairāki iesaistoši pasākumi jauniešiem, studentiem un jaunajiem speciālistiem, kas paredz skolēnu, studentu un jauno pētnieku iesaistīšanos hakatonos, mācību stundās un lekcijās, zinātniski pētniecisko darbu izstrādē, un prakses vietu un nozarei aktuālu pētījuma tēmu piedāvāšanu no atkritumu apsaimniekošanas nozares puses.

Skolēnu, studentu un nozares jauno speciālistu un zinātnieku iesaiste paredzēta dažādās aktivitātēs, ko īsteno projekta partneri – valsts, pašvaldību iestādes un nevalstiskās organizācijas nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī.

Rīcība D. Zinātnisko sasniegumu izmantošana un zinātniskā sektora iesaiste jaunu projektu attīstīšanā

Lai sekmētu zinātnisko progresu un inovāciju ieviešanu atkritumu apsaimniekošanas nozarē, nepieciešama sadarbība jaunu projektu izstrādē un īstenošanā, kur tiek atspoguļoti empīriski dati kādā noteiktā jautājumā un ko var izmantot tālākiem pētījumiem un projektiem.

Ieinteresēto pušu semināri un diskusijas sniedz ieskatu ne tikai atkritumu apsaimniekošanas nozares aktualitātēs, bet arī darbojas kā impulss jaunu projekta ideju radīšanai un kā sadarbības platforma projektu partneru meklēšanai un uzrunāšanai, veidojot jaunus projektus finansējuma saņemšanai Eiropas vai nacionālā līmenī.

Šīs rīcības virziens paredz sadarbības un dialoga veicināšanu jaunu projektu izstrādē, partneru meklēšanā un uzrunāšanā, kā arī tādu iniciatīvu, rekomendāciju un rīcības plānu sagatavošanā, kas būtu īstenojami pēc projekta beigām, lai pārnestu projektā sasniegtos mērķus plašākā mērogā.

Rīcība E. Informācijas kanāli dialoga veidošanai starp publisko un zinātnisko sektoru

Liela uzmanība stratēģijas pasākumu īstenošanai pievērsta efektīvāko saziņas kanālu atrašanai, kas nodrošinātu projekta ekspertu, atkritumu apsaimniekošanas jomas speciālistu, politikas plānotāju un pētnieku, zinātnieku un studentu satikšanos un dialogu praktiskā vidē.

Lai sekmētu dialoga veidošanu starp publisko un zinātnisko sektoru, ir izveidoti vairāki praktiski informācijas apmaiņas kanāli:

- ✓ **Izveidota slēgta saziņas platforma**, kur visas personas, kas ir apstiprinājušas savu vēlmi šādai saziņas platformai pievienoties, var dalīties ar ziņām neformālā veidā, nododot informāciju par aktualitātēm savā darba vidē, kas varētu būt interesanta citām saziņas platformā pievienotajām personām, piemēram, informācija par tuvākajiem pasākumiem, konferencēm, publikācijām, jaunākajiem pētījumiem, kontaktu meklēšanas iespēja jauniem projektiem u.tml.;
- ✓ **sarunu cikls “Dialogs ar zinātni”**, kas paredz reizi ceturksnī organizēt semināru projekta ekspertiem, partneriem un citām ieinteresētajām pusēm ar zinātniskā sektora pārstāvjiem – pētniekiem, zinātniekiem, mācībspēkiem, studentiem, lai apmainītos ar

informāciju par aktualitātēm projektā un zinātniskajā sektorā par noteiktu atkritumu apsaimniekošanas jautājumu vai tēmu, piemēram bioloģisko atkritumu pārstrādi, nepārstrādājamiem atkritumiem, tekstila un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem u.tml.;

- ✓ **vieslekcijas studentiem** mācību iestādēs par atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas tēmām, kas tiek īstenotas projekta ietvaros, tādā veidā studentiem sniedzot ne tikai teorētiskās zināšanas, bet arī praktisko pieredzi, ar ko dalās projekta partneri.

3. Plānotie ieguvumi no pasākumu īstenošanas

- ✓ **Uzlabota informācijas pieejamība, datu kvalitāte un integritāte**, nodrošinot zinātnes sektora iesaisti projekta rezultātu izplatīšanai, kā arī pielāgojot pētniecības tēmas atkritumu apsaimniekošanas jomā aktuālu jautājumu risināšanai.
- ✓ **Paplašināta projekta pētniecības datu un rezultātu pieejamība un to izmantošanas iespējas zinātnes sektoram**, tādējādi veicinot informācijas pieejamību un pārnesi par projektā sasniegtajiem rezultātiem.
- ✓ **Stiprinātas zinātniskā, publiskā un privātā sektora datu pieejamības un izmantošanas iespējas atkritumu apsaimniekošanas jomā**, kopumā uzlabojot lēmumu pieņemšanas, sadarbības un rīcības procesu efektivitāti.
- ✓ **Veicināta zinātnieku un ekspertu atkritumu apsaimniekošanas jomā vietējā un starptautiskā sadarbība**, īstenojot dažādus pasākumus un izstrādājot pētījumus atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jomās, t.sk. caur starptautisku pētniecības datu atkārtotu izmantošanu un dalību starptautiskos kopprojektos.
- ✓ **Sekmēta zināšanu pārnese un pētniecības rezultātu izmantošana**, radot sinerģiju un ievirzi jaunu produktu un pakalpojumu attīstīšanai starp publisko, privāto un zinātnes sektoru.
- ✓ **Radīti priekšnosacījumi zinātniskos pētījumos un datos balstītas rīcībpolitikas veidošanai.**
- ✓ **Paaugstināta skolēnu, studentu, nozares jauno speciālistu iesaiste pētniecības procesos**, t.sk. pētniecības datu radīšanā un izmantošanā, **pilnveidota skolēnu, studentu, nozares jauno speciālistu izpratne un interese par aprites ekonomikas jautājumiem un tās nozīmi.**
- ✓ **Veicināta sabiedrības informēšana un izpratnes veidošana** par dažādiem atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, sabiedrības paradumu maiņa un dažādu iniciatīvu pilotēšana pārejai no patērētāju sabiedrības uz aprites ekonomikas principos balstītu sabiedrību.
- ✓ **Nodrošināta pētniecības rezultātu aprīte starp zinātnisko, publisko un privāto sektoru** pētniecības efektivitātes uzlabošanai un turpmāk nepieciešamo pētījumu plānošanai.
- ✓ **Nodrošināta regulāra informatīvu un izglītojošu pasākumu īstenošana** starp publisko un zinātnes sektoru atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas jautājumos.

Rīcība B			
Dialoga veicināšana ar publiskā, privātā un zinātniskā sektora līdzdalību konferencēs, semināros, pieredzes apmaiņas un tīklošanās pasākumos			
B.1 Četras tematiskās Baltijas darba grupu sanāksmes (<i>workshops</i>): - par sinerģiju un kompromisiem starp atkritumu, dabas, ūdens, klimata un ekonomiskās attīstības politiku vietējā un reģionālā līmenī; - par inovatīvu risinājumu atkritumu apsaimniekošanā ieviešanu	2022-2024 2025-2028	VARAM	LIFE
B.2 Četri starptautiski tīklošanās pasākumi par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, starptautisks pasākums (50 personas 2 dienu starptautisks pasākums). Pasākumi Viļņā, Tartu un Rīgā u.c. ērti nokļūstamās vietās.	2022-2028	VARAM	LIFE
B.3 Dalība zinātniskās konferencēs, zinātnisko atklājumu prezentācijās, tīklošanās pasākumos ar zinātnes sektora pārstāvjiem	visā stratēģijas īstenošanas periodā	<i>LIFE Waste to Resources IP</i> projekta partneri un augstskolas	LIFE, esošā budžeta ietvaros
Rīcība C			
Sadarbības veicināšana, iesaistot zinātniekus/studentus/skolēnus			
C.1 Prakses vietu nodrošināšana VARAM un <i>LIFE Waste to Resources IP</i> projekta partneru organizācijās	visā stratēģijas īstenošanas periodā	VARAM, <i>LIFE Waste to Resources IP</i> projekta partneri	Esošā budžeta ietvaros
C.2 Atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas pētniecības tēmu piedāvājums no publiskā un privātā sektora Latvijas augstākās izglītības iestādēm	visā stratēģijas īstenošanas periodā	VARAM	esošā budžeta ietvaros
C.3 Zinātniski pētniecisko darbu konkursi studentiem	30.09.2024 30.09.2027	VARAM	LIFE

C.4 Kapacitātes stiprināšana un izglītojoši pasākumi, labošanas un remontdarbnīcas un vasaras skolas kopienas labošanas un remonta centrā Cēsīs	01.2022-12.2024	Cēsu novada pašvaldība	LIFE
C.5 Vadlīniju izstrāde atsevišķām pārtikas ražošanas nozarēm ar mērķi samazināt pārtikas atkritumus	01.2025-12.2026	VARAM	LIFE
C.6 Zinātnisks raksts par aprites ekonomikas un rūpnieciskās simbiozes pētniecības metodēm	10.2026	CLEANTECH	LIFE
C.7 Reģionālās aprites ekonomikas ceļa kartes izstrāde	2023-2024	VARAM, ZAAO, Cēsu novada pašvaldība, konsultatīva iesaiste no RTU	LIFE
C.8 Doktorantu iesaiste zinātnisko publikāciju rakstīšanā	visā stratēģijas īstenošanas periodā	RSU	esošo resursu ietvaros
C.9 Mācību materiāli Ekoskolu skolotājiem, hakatonu organizēšana par tēmām, kas saistītas ar aprites ekonomiku	2023-2024	Vides izglītības fonds	LIFE
C.10 Atkritumu audits Ekoskolu programmas ietvaros	2024	Vides izglītības fonds	LIFE
Rīcība D			
Zinātnisko sasniegumu izmantošana un zinātniskā sektora iesaiste jaunu projektu attīstīšanā			
D.1 Zinātnisko sasniegumu izmantošana un zinātniskā sektora iesaiste "AFTER LIFE" plāna izstrādē	12.2028	VARAM	LIFE
D.3 LIFE Waste to Resources IP starptautiska konference par projekta rezultātiem	10.2028	VARAM	LIFE
D.4 LIFE Waste to Resources IP Layman's ziņojums	12.2028	Baltijas krasti	LIFE

D.4 Jaunu projekta pieteikumu izstrāde, sadarbība projektu pieteikumu gatavošanā un sinerģijas veidošanā dažādu esošo un potenciālo projektu ietvaros	12.2028	Stratēģijas īstenošanā iesaistītās puses	LIFE, esošā budžeta ietvaros
Rīcība E Informācijas kanāli dialoga veidošanai ar zinātnisko sektoru			
1. Interaktīvs neformāls informācijas apmaiņas forums (<i>Ms Teams</i> platformā) starp zinātnes sektoru un projektā iesaistītajām pusēm, ar iespēju apmainīties jaunumiem, aktualitātēm, nozarē notiekošajiem pasākumiem, jaunākajām publikācijām, interesējošajiem jautājumiem	visā stratēģijas īstenošanas periodā	VARAM	LIFE
2.VARAM organizētas sarunas ar zinātniekiem, pētniekiem, nozares speciālistiem par projekta aktualitātēm un aktuālajām tendencēm atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes jomā.	Visā projekta īstenošanas laikā	VARAM	LIFE, esošā budžeta ietvaros
3.Lekcijas studentiem par aktualitātēm projektā un praktiskiem atkritumu apsaimniekošanas sektora jautājumiem, kas ir dažādu projekta partneru kompetencē	visā stratēģijas īstenošanas periodā	VARAM. <i>LIFE Waste to Resources IP</i> partneri	LIFE, esošā budžeta ietvaros
4. Sadarbības iespējas praktisku jautājumu risināšanā, piemēram, atbalsts juridiskas dabas jautājumos vides veselības jomā, atbalsts komunikācijas jautājumu risināšanā un uzlabošanā, atbalsts konferenču organizēšanā u.tml.	visā stratēģijas īstenošanas periodā	RSU	LIFE, esošo resursu ietvaros